

ตำประกาศราชสคุดีพระเกียรติคุณ สมเด็จพระเทพรัยนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตภิตติมศักดิ์ สาขาธิชาไทยคดีศักษา

มหาภิทยาลัยทักษิณ ประจำปีการจึกษา ๒๕๔๔ อันอันทร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยาม บรมราชกุมารี ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ อุทิศพระองค์ ทรงงานหนัก เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทั้งภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นในศาสตร์และศิลป์ทางไทยคดีศึกษา อย่างเป็นที่ประจักษ์ชัด ทรงสำเร็จการศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ อักษรศาสตร์ โบราณคดี และการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ และทรงพระปรีชาสามารถในศาสตร์ สาขาอื่นๆ อีกหลายสาขา ทั้งด้านดุริยางคศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจักเอื้ออำนวยให้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรวัฒนธรรม นำความผาสุกและความ ภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนชาวไทยอย่างเป็นอเนกอนันต์สุดพรรณนา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบำเพ็ญราชกรณียกิจในการ อนุรักษ์พื้นพู่งานศิลปกรรมประจำชาตินับเนื่องมานานปี ทรงเป็นแม่กองงานบูรณะวัดพระศรี รัตนศาสดาราม ทรงเป็นผู้อำนวยการตกแต่งพระที่นั่งวิมานเมฆ ทรงเป็นประธานของที่ประชุม คณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์งานสถาปัตยกรรมท่ามกลางผู้เชี่ยวชาญทั้งหลาย ทรงสนพระทัยในเรื่องของงานช่างไทยทุกแขนง โปรดการวาดรูป ปั้นรูป และงานประดิษฐ์ทาง งานช่าง ทรงปิดทองที่ชุ้มพระบรมราชานุสาวรีย์ชุ้มที่ ๓ รัชกาลที่ ๕ บริเวณหลังคาบุษบกด้วย พระองค์เอง ทรงมีพระราชดำริให้เปิดสอนเพื่อฟื้นฟูวิชาการช่างสิบหมู่ขึ้นในพระบรมมหา ราชวังในฐานะเป็นช่างประณิตศิลป์ประจำราชสำนักมาตั้งแต่ดั้งเดิม ในด้านการดนตรีนับได้ ว่าทรงพระปรีชาสามารถเป็นมหัจฉริยะ โดยทรงดนตรีไทย ขับร้องเพลงไทย ทรงเป็นนักวิชาการ ดนตรี ทรงอนุรักษ์ดนตรีไทย ทรงส่งเสริมดนตรีไทยในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เสด็จลง ทรงเครื่องดนตรีไทยร่วมกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน ทรงส่งเสริมให้ช่างผลิตเครื่อง ดนตรี และทรงมีเครื่องดนตรีส่วนพระองค์มากกว่า ๔๐๐ ชิ้น ความมุ่งมันพระราชหฤทัยในการ ที่ทรงรับพระราชภาระในการอนุรักษ์ พื้นฟูงานศิลปกรรมประจำชาติ นับได้ว่าโดดเด่นเป็นศรีส่งา แก่แผ่นดิน นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงเชี่ยวชาญ ทางด้านภาษาไทย ภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยอีกหลายสาขา ได้แก่

บาลี สันสกฤต เขมร จีน และอังกฤษ เป็นต้น ด้วยพระปรีชาชาญในด้านภาษาดังกล่าว จึงส่งผลให้ทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรมไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาของบทพระราชนิพนธ์ทรงเน้นในเรื่องชาติ ศาสนา ประเพณี บทสดุดี ดนตรี โบราณคดี การศึกษา ประวัติศาสตร์ อักษรศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนา นวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทย และสารคดีท่องเที่ยวซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ เกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับบรรดานานาอารยประเทศ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรอบรู้เปรื่องปราด ในสรรพวิทยาการต่างๆ ทรงบำเพ็ญพระองค์โดยลักษณะขัตติยสุขุมาลยชาติที่เพียบพร้อม ด้วยพระคุณธรรม แล<mark>ะพระราชจริ</mark>ยาวัตรอันงดงาม ทรงเป็นแบบอย่างแห่งความกตัญญูกตเวที่ ที่เห็นได้ชัดคือทรงมีพระราชภารกิจต้องรับสนองพระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระบรมชนกนาถ <mark>และสมเด็จพระราชชนนี</mark> โดยการปฏิบัติพระราชภารกิจแทนพระองค์ ทั้งภายในประเทศ และ <mark>ต่างประเทศ การเสด็จพระราช</mark>ดำเนินไปเพื่อส่วนรวม เพื่อชาติ และเพื่อประชาชน ทรงทุ่ม เวลาอุทิศพระวรกายเพื่<mark>องานส่วนรวม</mark>อย่างยากยิ่งที่คนสามัญจะพึงกระทำได้ มูลนิธิสายใจไทย แทนสายน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงพระเมตตาเป็นมหากรุณาธิคุณแก่ทหาร ตำรวจ และพลเรือนซึ่งได้ เสียสละทำหน้าที่ป้องกันประเทศ สภากาชาดไทยแทนเกียรติภูมิแห่งความเป็นไทยที่ได้ทรง <mark>ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในด้านการบำบัดทุ</mark>กข์บำรุงสุขให้แก่ปวงชนทั่วโลก มูลนิธิพระบรม ราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเล<mark>ิศหล้า</mark>นภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ แทนกระแสธาร ็<mark>แห่งวิทยาการด้านไทยคดีศึกษาที่อุดมสมบูรณ์ด้วยขุมทรัพย์ทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา</mark> <mark>ไทย มีพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุวิทยา แสดงวิถีชีวิตไทยสมัยรัตนโกสินทร์ แสดงบ้านไทยโบราณเพื่อ</mark> <mark>การศึกษา มีโรงละครกลางแจ้งเพื่อจัดการ</mark>แสดงต่างๆ และการแสดงนาฏศิลป์ไทยตามบท พระราชนิพนธ์ เพื่อเป็นเครื่องเฉลิมพระเกียรติยศพระบุรพมหากษัตริยาธิราช เป็นการ <mark>สืบสานข้อมูลประวัติศาสตร์ของชาติ และศ</mark>าสตร์ทางไทยคดีศึกษาไว้ให้ปวงชนชาวไทย ตระหนักในคุณค่า และเกิดความกาคภูมิใจในความเป็นไทย

ด้วยเหตุที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบำเพ็ญพระราช กรณียกิจเป็นอเนกอนันต์ด้านการอนุรักษ์พื้นฟุมรดกไทย ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นไทย ทรงเป็นๆตวัฒนธรรมไทยในการเสด็จเยือนทั้งประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียตะวันออก เฉียงใต้ และนานาอารยประเทศเพื่อเผยแพร่เกียรติภูมิแห่งความเป็นไทย และเพื่อ สร้างสรรค์ความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติ ทรงเปี่ยมด้วยพระปรีชาสามารถในสรรพศาสตร์ ทางไทยคดีศึกษา สภามหาวิทยาลัยทักษิณ ในการประชุมครั้งที่ 2/2544 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2544 จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาไทยคดีศึกษา เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติถุณ ให้ปรากฏในวงวิชาการ และเพื่อเป็นเกียรติและสิริมงคลอันสูงยิ่งแก่มหาวิทยาลัยทักษิณสืบไป

CITATION IN HOMAGE TO HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS MAHA CHAKRI SIRINDHORN

HONORARY DOCTORATE OF PHILOSOPHY IN THAI STUDIES

THAKSIN UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR BUDDHIST ERA 2544 (2001 A.D.)

MONDAY THE NINETEENTH, NOVEMBER, BUDDHIST ERA 2544

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn has manifestly applied and dedicated Herself industriously and strenuously to the conservation, restoration, and development of Thai national and local wisdom in the science and art of Thai Studies. Her educational qualifications range over the fields of history, arts, archeology, and the doctorate in development education. Her expertise also extends to many other fields: music, home economics, the humanities and social sciences, and science and technology, which enhance Her gracious contributions to the development of resources human, natural, as well as cultural, that have brought utmost joy and pride to Thai people.

Her Royal Highness has continuously engaged in the conservation and restoration of national arts for years, having headed the task force to restore the Monastery of the Emerald Buddha, directed the decoration of Wimanmek Palace, and chaired meetings of the committee directing the reconstruction of architectural work in the company of experts. She is interested in every branch of Thai craftsmanship, Her favorites being painting, sculpture, and crafted invention. On Her own She laid gold leaves onto the root of the third pavilion of the memorial to King Rama V. She initiated the instruction of the ten traditional categories of craft at the Grand Palace to restore the fine crafts of the court of old. In music Her expertise must be considered that of a genius. She plays Thai musical instruments, sings Thai songs, and is an accomplished music scholar. Active in the conservation of Thai music. She encourages educational institutions of all levels to take up Thai music, often joining school and college students as well as general public in Thai music performance. She promotes the production of musical instruments by craftsmen, and Her private collection of musical instruments numbers more than 400 pieces. Her determination to undertake the tasks of conservation and restoration of national arts stands out in splendor over the land. Furthermore, Her Royal Highness is expert in Thai and its dialects and in foreign languages related to Thai, namely, Pali, Sanskrit, Khmer, Chinese, and English, among others. This expertise has resulted in Her numerous literary creations in prose and verse affike. In substance. She stresses in Her literary creations subjects about the country, religion, custom, panegyric, music, archeology, education, history, belles-lettres, home economics, information technology, development of innovations for skill enhancement in the teaching and learning of Thai, and tourist documentary, the last intended to foster anticable understanding between Thailand and other countries.

Her Royal Highness possesses versatility and facility of mastery of all disciplines. In keeping with the glorious tradition of Her refined royal birthright, She conducts Herself nobly with deeds benefiting all and manners exquisite. A model of gratitude, She has, as one can clearly witness, faithfully served Her Royal Father and Mother by undertaking tasks on Their behalves both in Thailand and abroad. All Her trips have been intended for the common good and for the good of the country and people. She has devoted Her physical energy to public good in a manner that ordinary people would find hard to emulate. The Thai Heart Foundation symbolizes Her heart of great kindness to soldiers, police, and civil servants who have made sacrifices in defense of the country. The Thai Red Cross symbolizes the dignity of being Thai, where She performs tasks to guench suffering and nurture happiness for people the world over. The Memorial Foundation to King Rama II under Royal Patronage symbolizes the stream of knowledge in Thai Studies rich in the wealth of Thai artistic culture and wisdom, with its museum of ethnology depicting the Thai way of life of the Rattanakosin Period, displaying an ancient Thai house for educational purposes, and being provided with an open-air theater for shows and performances of Thai drama as created by the late King in celebration of His Late Majesty's greatness. The museum also preserves and transmits information on the history of the nation as well as the knowledge of Thai Studies for all Thai people to be aware of the value of the treasures and take pride in being Thai.

Whereas Her Royal Highness has performed numerous deeds for the conservation and restoration of Thai heritage, symbolizes the quality of being Thai, is an emissary of Thai culture on visits to the neighboring countries of Southeast Asia and other countries to make known the dignity of being Thai and foster good understanding among mankind, and is expert in all branches of knowledge of Thai Studies, the Thaksin University Council, at its second meeting of Buddhist Era 2544 (2001 A.D.) on March 31, Buddhist Era 2544, was unanimous in its resolution to reverently tender to Her Royal Highness the honorary degree of Doctorate of Philosophy in Thai Studies in recognition of Her noble achievements justly evident to the academic world, and so as to do great honor and grace to Thaksin University for perpetuity.

76

